

MUSICASACRA MAASTRICHT

4

VAN VRIJDAG 18 TOT EN MET ZONDAG 20 SEPTEMBER IS DE 27E EDITIE VAN MUSICASACRA MAASTRICHT. MUZIEK VAN DE MIDDELEEUWEN TOT HEDEN, UITGEVOERD DOOR (INTER)NATIONALE TOPENSEMBLES, EEN GROTE DIVERSITEIT AAN FILMS, DANS EN EIGENTIJDSE THEATERPRODUCTIES, LEZINGEN EN BEELDENDE KUNST VERLEIDEN DE LIEFHEBBER OOK DIT JAAR WEER OM EEN ONTDEKKINGSREIS TE BELEVEN AAN DE HAND VAN HET TIJDLOZE THEMA 'MAN EN VROUW SCHIEP HIJ HEN'. UIT SPRAK MET LIEKE BENDERS EN JOOST VROUENRAETS, EEN JONGE REGISSEUR EN CHOREOGRAAF, OVER HUN BIJDRAGE AAN MUSICASACRA MAASTRICHT. MEER INFORMATIE OVER HET FESTIVAL STAAT OP WWW.MUSICASACRAMAASTRICHT.NL

TEKST: MANON BERNIS

NIEUW DUET VAN JOOST VROUENRAETS

Hij is nog geen dertig en heeft een indrukwekkend CV. Joost Vrouwenraets kreeg na zijn studie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten een beurs voor Ecole-Atelier Rudra Béjart in Zwitserland. Met Compagnie 'M' van Béjart reisde hij later de wereld rond. Als choreograaf van het Gotra Ballet, dat hij in 2005 oprichtte, won Vrouwenraets tijdens De Nederlandse Dansdagen 2008 de prijs voor jong aanstormend talent. Zijn meest recente choreografie, een duet dat hij speciaal schreef voor de Keizerszaal in de Sint Servaas Basiliek, is te zien tijdens Musica Sacra.

Je leerde het dansvak van choreograaf en grootmeester Maurice Béjart. Wat onderscheidde hem van anderen?

'Hij is een van de stichters van de hedendaagse dans. Als een van de eersten werkte hij met bandopnames en maakte hij collages. Hij switchte van Mozart naar Queen en maakte ballet populair en toegankelijk voor het grote publiek. Maar ook de liefhebbers konden er van genieten. Wat ik van hem geleerd heb? Liefde voor de mens. En effectiefgebruik van de ruimte. Het duet voor Musica Sacra heb ik speciaal voor de Keizerszaal geschreven. Zo'n ruimte geeft mij heel veel prikkelingen. Elk plek voelt anders aan. Ik wil dat het publiek ziet dat deze choreografie voor die specifieke ruimte is geschreven'.

Werk je altijd op die manier?

'In de eerste producties die ik als choreograaf in 2005 maakte, liet ik me leiden door de muziek. Ik wist van te voren op welke muziek ik een voorstelling wilde maken en zocht daar bewegingen bij. Nu werk ik meer vanuit een idee. In een moodboard werk ik dat idee per scène uit. Hier vanuit schrijf ik de choreografie. Belangrijk is dat ik weet welke dynamiek een scène heeft. Daarmee bedoel ik of een beweging snel is, langzaam, pitticato, gecontroleerd of juist freaky. Dan pas zoek ik de muziek erbij. Ik heb een aardige muziekcollectie en een flink deel van mijn werk bestaat uit het luisteren naar muziek. Voor dit duet heb ik Marijn Simons gevraagd om uitvoerend violist te zijn'.

Eerder leverden fotografen, breakdancers en andere kunstenaars een bijdrage aan je voorstellingen, waarom?

'Ik heb een enorm verlangen naar eclecticisme en laat me graag inspireren door alle vormen van bewegingskunst. Mijn producties zijn vaak multidisciplinair. Het is daarbij niet mijn doel om bijvoorbeeld breakdance op het podium te laten zien. Maar door de aanwezigheid van die breakdancers in de studio verandert de energie van mijn dansers. Ik ben sowieso erg gevoelig voor de energie van individuen in de groep. Het is mijn taak die energie in een bepaalde richting te sturen'.

Kritiek is wel dat door al die invloeden je werk te vol zou zijn?

'Er zijn mensen die vinden dat er zoveel gebeurt, dat je het als toeschouwer niet meer zou kunnen behappen. Dat is de aard van het beestje. Ik barst van de ideeën en wil al die creativiteit laten zien in één voorstelling. Door de enorme snelheid waarmee ik werk, blijft er minder tijd en ruimte over voor intellectuele diepgang. Misschien heeft het er mee te maken dat ik een jonge choreograaf ben, haast nog in embryonale fase....

En de volgende fase, is die in aantocht?

'In het nieuwe theaterseizoen herneem ik voor het eerst een aantal stukken en kom ik met een première van een nieuw kort werk, waar ik zelf in dans. Dat komt voort uit de behoefte om me meer in de diepte te ontwikkelen dan in de breedte. Van nature ben ik ben een actieve en soms enigszins chaotische persoon, altijd bezig met nieuwe uitdagingen. Maar ik merk dat ik steeds meer op zoek ben naar inhoud. Ik stel mezelf meer vragen dan voorheen. Waaróm ik bepaalde dingen doe? Ik kom net terug van het internationale dansfestival Julidans in Amsterdam. Goed voor de inspiratie hoor! Toch ben ik blij dat ik in Heerlen niet zoveel afleiding heb. Ik concentreer me liever op mijn werk'.

DE DANSVOORSTELLING VAN HET GOTRABALLET IS TE ZIEN TIJDENS MUSICASACRA OP VRIJDAG 18 SEPTEMBER IN DE KEIZERSZAAL IN DE SINT SERVAAS BASILIEK.

'IK STEL MEZELF MEER VRAGEN DAN VOORHEEN'

Lees verder op pagina 6

'MIJN FASCINATIE VOOR HET KLOOSTER KOMT DENK IK VOORT UIT MIJN FRUSTRATIE OVER HET FEIT DAT IK NIET GELOVIG BEN'.

'IN SOLIDO' VAN LIEKE BENDERS

Na een periode van afzondering in verschillende kloosters in Nederland maakt Lieke Benders 'In Solido', een beeldende theatertocht door het klooster van de Zusters van de Voorzienigheid in Maastricht. Samen met het publiek gaat zij op zoek naar de kracht van het kluizenaarsleven. Een leven waarin naast persoonlijk gebed, stilte en afzondering, de verantwoordelijkheid voor de commune en de wereld een belangrijke rol speelt.

Wat heb je met het kloosterleven?

'Als kind was ik al gefascineerd door de kluizenaar in 'Pluk van de Petteflet'. Ik wilde in afzondering leven. Of ballerina worden. Twee uitersten: schitteren op een podium of een teruggetrokken leven leiden. Het werd uiteindelijk de Toneelacademie in Maastricht. Om rust te vinden in dit drukke bestaan trek ik mij regelmatig terug in een klooster. Naast stilte vind ik er de spirituele diepgang die ik in het dagelijks leven vaak mis. Ik voel mij er erg thuis, maar ik ben wel anders dan de zusters. Zij leven daar vanuit een religieuze overtuiging, ik ben bezig met een persoonlijke zoektocht'.

Maar ook met professioneel onderzoek?

'Ja, maar wel vanuit een oprechte belangstelling. Mijn werk- en privé-leven zijn onlosmakelijk met elkaar

verbonden. Ik maak theater over dingen die mij bezighouden. Mijn fascinatie voor het klooster komt denk ik voort uit mijn frustratie over het feit dat ik niet gelovig ben. En dat ik me daar eenzaam in voel. Ik zou hun overtuiging zo graag voelen en niet alleen begrijpen'.

Wat vind je in de stilte van het klooster?

'Het probleem is dat je van jezelf van alles moet vinden. Als je het moeten hebt losgelaten, koppel je jezelf los van je dagelijkse ritme en kom je in een ander systeem terecht. Je krijgt ruimte in je hoofd en gaat bewuster denken, horen, kijken. Een kop koffie wordt in het klooster met zoveel liefde en aandacht ingeschonken en opgedronken. Dat ene moment wordt heel bewust beleefd. Terug in mijn normale leven, hou ik dat helaas niet lang vol. Dan doe ik weer drie dingen tegelijk. Maar het feit dat ik weet dat de stilte er is en dat ik er voor kan kiezen, is voor mij voldoende. De zoektocht van veel mensen ligt denk ik in de wens die verstilling te integreren in het dagelijks leven'.

Hoe verbeeld je stilte in je voorstelling?

'Neem het ontbijt. Er wordt in stilte aan een lange tafel gegeten. Reiken om iets te pakken is uit den boze. De zusters houden elkaar in de gaten en weten van elkaar wat ze eten. Als zuster A haar boterham met jam op heeft, weet zuster B dat ze meestal pindakaas wil. Daar zijn geen woorden voor nodig. In dat systeem zie ik een prachtige choreografie met mimedansers. Op momenten dat er wel gesproken mag worden, is men erg zuinig met woorden. Voor mij is dat een overeenkomst tussen de theatermaker en de monnik. Ook in beeldend theater wordt niet direct naar woorden gegrepen, je gebruikt ze pas als je ze echt nodig hebt. En ik vermoed meer linken. Het feit dat je jezelf terugtrekt en bevraagt. En het belang van het visuele. Beeld en kleur zijn heel belangrijk in een klooster'.

Waarom koos je voor een vrouwenklooster?

'Ik zie een sfeerverschil in een vrouwen- en een mannenklooster. Dat komt volgens mij omdat vrouwen spiritualiteit collectiever beleven dan mannen. De zoektocht van mannen is individueler. De echte kluizenaar is ook meestal een man. In vrouwenkloosters is het groepsgebeuren juist van groot belang. Deze voorstelling gaat over die eenzaamheid ten behoeve van het collectief: de commune en de wereld. Daarin schuilt voor mij ook de waarde van het kloosterleven voor de buitenwereld. In gebed en werk is men bezig met het goede voor de ander. Of het nu wel of geen nut heeft, de gedachte alleen al vind ik troostend in onze individuele samenleving'.

'IN SOLIDO' IS TE ZIEN TIJDENS MUSICASACRA OP VRIJDAG 18 SEPTEMBER T/M ZONDAG 20, TRY-OUTS WOENSDAG 16 EN DONDERDAG 17 SEPTEMBER IN HET KLOOSTER VAN DE ZUSTERS VAN DE VOORZIENIGHEID, VELDSTRAAT 20.